

Սագօն իր երազների մեջ նոյնպես ծիծաղելի էր, որպես արթուն ժամանակը. մեկին ջիգրացնում է նա: Նրա դեմքի վրայ նկատուում էին հեզնական ծամածռութիւններ:

Արշալոյսը սկսել էր շառագունել: Ամեն կողմից լսելի էին լինում թռչունների ուրախ, ծլվլուն երգերը: Մինարեթի վերի յարկերում բուն դրած վայրենի աղաւնիները այս կողմ եւ այն կողմ էին թռչկոտում եւ նրանց թելքերի թափ տալուց աշտարակի կամարները թնդում էին խուլ որոտմունքով:

Ես ձանձրացայ երկար պառկելուց, վեր կ'ացայ, մօտեցայ Կարօյին եւ, նրա վերարկուն իր վրան ծածկելով, կանգնեցայ նրա մօտ: Նա տարածոած էր գետնի վրայ, որպես մի ահագին պղնձե արծան, մթին, հսկայատիպ կերպարանքով: Նրա լայն կուրծքը անհանգիստ կերպով բարձրանում եւ ցածրանում էր: Երկար ես խորին պատկառանքով նայում էի այդ վեհափառ պատկերի վրայ, մինչեւ իմ սիրտը լցոնեցաւ մի ջերմ, եղբայրական զգացմունքով. ես խոնարհոնեցայ եւ մի համբոյր քաղցի այն շրթունքներից, որոնցից շատ անգամ լսել էի այդ խօսքերը. «Ֆարհատ, ես քեզ շատ եմ սիրումէ:

Նա մի թեթել շարժում գործեց եւ կրկին խորասուզոնեցաւ ծանր քնի մեջ: Ես հեռացայ:

Դեռ երեխայութեան ժամանակից, այն ակերակները, որոնցով շրջապատուած էի, այն մինարեթը, որի մեջ այժմ գտնուում էի, միշտ մի առանձին դիւթական տպաւորութիւն էին գործում ինձ վրայ: Ես լսել էի նրանց մասին շատ առասպելական զրոյցներ: Բայց առաջին անգամն էր, որ գտնուում էի այնտեղ, թէեւ այդ ակերակներն ունէին մեր քաղաքից հագիւ քառորդ մղոն հեռաւորութիւն: Մարդիկ, մի առանձին սնահաւատութեամբ, վախենում էին մօտենալ նրանց: Բայց նոյն ժամուն ինձ եւս անհասկանալի մի հետաքրքրութիւն քարշում էր իմ սիրտը դէպի վեր, դէպի այն հսկայական շինածքի գագաթը. այնտեղից ես ցանկանում էի նայել դէպի աստուծոյ գեղեցիկ աշխարհը:

Խորին երկիւղածութեամբ ես ոտք կոխեցի առաջին սանդուղքի վրայ, սկսեցի բարձրանալ: Ամեն տեղ տիրում էր դատարկութիւն. ամեն տեղ ոչ այնքան ժամանակը, որքան կոյր խառնիճաղանջի մոլեռանդութիւնը ակերակ էր դարձրել ճարտարութեան այն հրաշալի գործը, համարելով նրան մի կախարդոած մնացորդ «ջինների» թագուհու ամրոցից: Ես բոլորովին յոգնեցայ, մինչեւ հասայ մինարեթի գագաթը: Ա՛խ, որքան բարձր էր նա: Ամբողջ սալմաստը, լուսաւորուած արեգակի առաջին ճառագայթներով, դրած էր իմ առջեւ, որպէս մի գեղեցիկ պատկեր, նկարած զանազան գոյներով: Գիւղերը, այգիները, ձեռնատունկ անտառները, լաւ մշակուած դաշտերը, բոլորը